

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Izenačenje davkov.

Je menda naša specialiteta, da je treba tudi najbolj razumljive stvari še posebej dokazovati. Po ustavi, po človeški pameti in z ozirom na blagor države je samoposebi razumljivo, da plačujejo vsi državljani enake davke in da so pravice vseh državljanov enake. Le pri nas ostaja to načelo neizvedljiva želja.

V začetku ujedinjenja smo vsi smatrali za naravno, da od vojne izropana Srbija uživa davčne ugodnosti in da se ji pomaga z denarjem prečanov. Dosledno temu nazoru ni bilo odpora niti proti temu, da se je sicer popolnoma samolastno — prisodila vsa vojna odškodnina Nemčije Srbiji, dočim so se vojni dolgovi prepustili tudi prečanom.

Toda Srbija je vedno bolj gospodarsko napredovala in ko so se kljub temu vsi davki Srbije raztegnili tudi na Slovenijo, v Sloveniji veljavni davki pa so ostali privilegij Slovenije, je pričel proti taki finančni politiki rasti odpor.

Toda ta odpor bi bil le malenkosten, da niso prišli v poštev še novi momenti. Vse avtonomno premoženje Slovenije je odpadlo, denar iz poštnega zavoda se je vedno bolj centraliziral v Beogradu, pričele so se delati težave naši industriji, ker je na meji, kakor se je reklo, prišla je trošarina, prišli so drugi novi davki, ki so iztirjali v Sloveniji z vso natančnostjo, v drugih pokrajinah pa ne, skratka, vsi dogodki so naravnost silili Slovence, da so vsi brez izjeme napisali na svoj prapor kot svojo kardinalno zahtevo: izenačenje davkov.

In tudi samostojno demokratska stranka! Včeraj pa so bile odglasovane dvanajstine, kjer je bila prvič po volitvah prilika, da se izvrši izenačenje zakonov. Toda Slovenija je danes razočarana bolj ko kdaj prej.

Niso Slovenci tisti, ki bi zahtevali od države nemogočih stvari in tudi tisti navneži niso, ki ne bi vedeli, da more država živeti le, če prejema davke. Končno pa tudi niso Slovenci tisti slabi gospodarji, ki bi zahtevali od države, da izda več ko pa prejme. Nasprotno, ravno Slovenci hočejo, da so državni izdatki kriti in da se ne izda več, kakor pa se sme. In zato Slovenija za milijardne naknadne kredite nima zmisla, ker ve, da dela tako samo slab gospodar.

Zato niso bili Slovenci nikdar proti davkom kot takim, zato niso ugovarjali niti proti povišku davkov, zato so resignirali na 20 odstotne odtegljaje pri žigosanju bankovcev in se udali tudi v relacijske zahteve po izenačenju davkov, ker zatajiti bi morali svoje najsvetejše čustvo, ki je globoko zapisano v srcu vsakega Slovenca: čustvo pravičnosti.

Zato je izenačenje davkov kardinalna zahteva Slovencev in finančni zakon, ki te zahteve ne upošteva, je za Slovenijo nesprejemljiv.

Ne zahtevamo nemogočih stvari in zavedamo se, da je popolno izenačenje davkov že vsled pomanjkanja kredita v Srbiji za dolgo dobo let neizvedljivo. Toda pričetek je treba narediti in v dvanajstinih ta pričetek ni storjen in zato so dvanajstine v svoji osnovi napačno zasnovane.

Ce se je moglo v dvanajstinih, ki so zgolj finančni zakon, pooblastiti prosvetnega ministra, da izda enoten šolski zakon, potem se je pač moglo pooblastiti tudi finančnega ministra, da izdela načrt zakona za izenačenje davkov in da

Dvanajstine odglasovane v odsotnosti opozicije.

Beograd, 1. aprila. Seja narodne skupščine se je nadaljevala popoldne ob 16.30.

Prvi je govoril v debati o dvanajstinih Voja Veljković (demokr.). Njegov govor je bil stvaren in strokovnjaški. Veljković prične opisovati najprej okolnosti, v katerih je bil donešen zakon o dvanajstinih. Kritizira zlasti, da so v ta zakon vnešeni razni drgi zakoni, ki prav za prav ne spadajo v njega, kakor n. pr.: stanovanjski zakon, prisilna poravnava itd. Ti zakoni so zelo važni in vlada jih je vstavila v dvanajstine radi tega, da jej ni treba onih posebej razpravljati. Narodna skupščina bi morala imeti neko kontrolo nad delom vlade. Pri vseh teh kreditih bi moral biti označen tudi vir, iz katerega se nameravajo pokriti izdatki. Vse kredite bi morala odobriti narodna skupščina. Zakon pravi, da blagajna ne sme izplačati kreditov, ako jih ni odobrila narodna skupščina. Skupščina bi morala o vsem tem zahtevati obračun tako od vlade, kakor tudi od posameznih ministrov in ti bi morali navesti vire, s katerimi nameravajo kriti izdatke. Finančni minister je predvidel velike deficite, za katere bi bilo treba najti pokritja. Dosedaj pa ni garancije, da bi bili pokriti vsi izdatki. Minister je obrazložil potrebo kreditov in pri tem naglašal, da rabi kredite za gradnjo železnic, ter je na ta način hotel angažirati skupščino, da glasuje za te izdatke.

Jaz sem prepričan, da bo finančni minister pri bodočem budžetu prišel na dan z novimi davki in z novimi dohodki, da bi s tem dosegel ravnotežje proračuna, ali pa bo izkazal velik deficit. **Taka finančna politika, ki gre v deficit, ne more biti naša politika.** Raditega se mora voditi politika štedljivosti. Govornik izjavlja, da bodo on in njegov klub glasovali proti proračunu.

Za Veljkovićem je govoril dr. Andrej Gosar (SLS), ki kritizira dvanajstine, ker je v njih Slovenija zapostavljena. Pravi in dokazuje, da SLS ni klerikalna stranka, marveč najliberalnejša stranka v Sloveniji. Ta zakonski načrt pa dokazuje, da Slovenci niso ravnopravni faktor v tej državi. Nato je govoril dr. Gosar v čisto ekstremnem plemenskem duhu. Mi spoštujemo svojo narodno individualiteto. Ako so Srbi in Hrvati en narod, da je to njih lastna zadeva. Slovenci pa, da nikakor niso z njimi en narod in zato zahtevajo ravnopravnost v tej državi, in to ne samo politično, ampak tudi gospodarsko. Mi hočemo, da ta država procvita. To pa se more zgoditi samo po sporazumu. Govor dr. Gosarja je naravno izzval viharne incidente.

Nato je govoril dr. Lorković v imenu hrvatskega seljaškega kluba. Naglašava veliko važnost in pomen pravice parlamenta glede votiranja budžeta. To je prva stvarna pravica parlamenta in njegovo največje sredstvo za obrano narod-

nih pravic pred vlado. Parlament mora imeti ne samo pravico, da proračun votira, marveč tudi možnost, da ga prouči. Vlada se je zavedala, da proračuna ne bo mogla spraviti skupaj, pa je donesla dvanajstine. Toda morala je dati prilike parlamentu, da dvanajstine prouči. Finančni odbor je bil sklican predvčerajšnjim ob 11., ob 10.20 pa je šele sprejel finančni odbor besedilo dvanajstinih. Kakor moremo videti, to ni zakonski načrt o dvanajstinih, ampak o naknadnih kreditih. V dvanajstinih pa je še cel niz novih zakonov. — Ni lepo od finančnega ministra, da zahteva, da se ta osnova prouči v 24 urah. Poleg tega je vlada v poslednjem trenutku donesla nebroj novih predlogov. Tako je dejansko stanje stvari in nikakor ni dolžnost vlade, da na ta način izigrava pravice parlamenta.

Proračunsko vprašanje je politično vprašanje in vprašanje zaupanja do vlade. V svojem in v imenu kluba izjavljamo, da bomo glasovali proti tem dvanajstinih, ker v sedanjo vlado nimamo dovolj ali bolje rečeno prav nič zaupanja. To pa največ radi tega, ker je sedanja vlada razširila obznanje nad HRSS, dejansko nad hrvatskim narodom. Ta vlada se je pri volitvah poslužila vseh sredstev nasilja in falsifikacije. (Desnica protestira). Svojega nasilnega stališča ni vlada spremenila niti po izjavi Pavla Radića. Ona v stvari principijelno ni spremenila ničesar. Še danes stoji HRSS pod pritiskom nasilja, katerega vlada še vedno izvršuje. (Kobasica: Kake interese pa imate, da brskate po tem?) Govornik: Mislim, da vlada ne bi smela tako delati in postopati, zlasti pa ne po Radićevem govoru.

Stranke opoz. bloka so šle na volitve s parolo sporazuma in na podlagi tega bi se moral rešiti spor med Srbi in Hrvati. Stranke bloka sporazuma stoje na programu, katerega je prečital Davidović v skupščini. Prva točka programa je, da je država SHS monarhija, osnovana na ustavnosti, parlamentarizmu in popolni demokraciji. (Prepir na desnici. Radikali vzklikajo: Ni več angleški tip. Prepir. Kobasica: To je samo druga popolnjena izdaja.) Govornik: Blok se je v tem smislu sporazumel o obliki države in če se govori o monarhiji SHS, potem se vedno misli le monarhijo z dinastijo Karadjordjevičev na čelu. (Levica ploska.) Program bloka narodnega sporazuma je ustvarjen v imenu večine naroda. Ako imate sedaj vi večino, to morate pripisati ne volji naroda, marveč tehniki volilnega zakona. Levica ploska. Govornik nadaljuje: O tem bi bilo treba v bodoče voditi računa in večina ne bi smela tako postopati, dokler sodišče ne izreče svoje obsodbe. To vprašanje je na dnevnem redu in vlada ga ne sme zavreči. Proti stališču, ki ga je vlada zavzela proti HRSS najodločnejše pro-

testiramo. Mi ne moremo votirati vladi dvanajstin.

Dr. Lorković nato v daljšem govoru iznaša dokaze za to, da je politika vlade centralistična in nepravilna. Tako postopanje je imenovati eksploatacijo.

Nato je govoril Janjić o dvanajstinih. Seja je bila prekinjena ob 20. in se je nadaljevala ob 21.45. Govoril je najprej Pribečević. Med drugim je dejal, da bo odstavil vsakega učitelja, ki bo učil dečo, da smo trije in ne en narod. (Prepir.) V besedo mu vpadajo zlasti klerikalei. Paleček zahteva njih izključitev, toda s svojo akcijo nima uspeha.

Pribečeviću so odgovarjali Lorković, Gosar, v imenu muslim. Ajanović, Vujić, ki je izrazil vladi nezaupanje. Kralj kritizira dvanajstine, Pušenjak pa prečita v imenu celokupne opozicije izjavo, v kateri prepušča v polni meri vladi, da sama s svojo večino izglasuje dvanajstine, da pade tako na vlado vsa odgovornost za tako »nacionalno« politiko v državi.

Opozicija zapusti nato dvorano.

Nato izvestitelj vladnih strank Oto Gavrilović kritizuje delo opozicije. Njegove proteste prekinjajo radikali in končno ga nihče več ne posluša. Potem so glasovali. Glasovalo je baje 157 poslancev, čeprav jih toliko ni bilo v dvorani. Sploh pa je bilo glasovanje zelo familijarno. Seja je bila končana ob 3.15 zjutraj. Prihodnja bo sklicana pismeno, najbrž 28. t. m. Med tem časom pa bo delal zakonodajni odbor.

POMEMBNOST LORKOVIČEVEGA GOVORA.

Beograd, 1. aprila. Vse politično življenje je bilo včeraj koncentrirano na debato o dvanajstinih. Vlada in opozicija sta imeli več konferenc. Šefi opozicije so sklenili, da zapuste narodno skupščino po končani debati v principu. Govor dr. Lorkovića, ki je bil mnogo ostrejši od govora Pavla Radića, je izzval veliko zanimanje. Govoru pripisujejo poseben pomen.

Kralj je včeraj sprejel v avdienci predsednika narodne skupščine, ki je nato posetil min. predsednika Pašića.

Zagreb, 1. aprila. Včeraj je bil aretiran dr. Srkulj, bivši načelnik mesta Zagreba. Policija ga je zaprla za 14 dni radi nedovoljenega nošenja orožja.

POLK. JURISIĆ — MRTEV.

Beograd, 1. aprila. Včeraj so našli ubitega bivšega urednika »Preporoda« in člana Orjune Sturm-Jurišića mrtvega. Domnevajo, da je izvršil samomor. Pri njem so našli neki list, ki pa je še tajen.

DR. GESSLER KANDIDAT DESNICE?

Berlin, 1. aprila. V levorepublikanskih krogih je nastala precejšnja vznemirljivost, ker vedno bolj narašča med desniciarji tendenca, da se pri drugem glasovanju ne kandidira več Jarresa, temveč vojnega ministra dr. Gessler-a. Ker pripada dr. Gessler še vedno demokratski stranki, bi prišla demokratska stranka z Gesslerjevo kandidaturo v zelo neljub položaj in bi bila zmaga kandidata desnice skoraj zagotovljena. Na kandidaturo Gessler-a je centum že pristal. Tudi nemški nacionalci in ljudska stranka so za Gesslerjevo kandidaturo. Samo Stresemann se tej kandidaturi upira iz osebnih antipatije do Gessler-a.

»Vorwärts«, glasilo socialnih demokratov, se odločno izreka za skupnega republikanskega kandidata in je zato verjetno, da pride do sporazuma.

pomenijo dvanajstine vsaj v eni točki napredek.

Toda niti ta minimum ni storjen in v dvanajstinih je slovesno pokopano načelo o izenačenju davkov.

To je glavna napaka dvanajstinih in zaradi tega so najhujši udarec za Slovenijo. Kdor pa je drugega mnenja, naj podpira mladine še naprej in ti bodo poskrbeli, da bo za Slovenijo izenačenje davkov na dnevnem redu le ob volitvah.

Generalna direkcija poštne hranilnice v Beogradu nam je poslala sledeč uraden popravek:

1. Ni res, da je za tuk. podružnico kupljena hiša **Jadransko-podunavske banke** nasproti pošte, res pa je, da ta hiša od poštne hranilnice ni kupljena.

2. Ni res, da poštna hranilnica v Ljubljani ne bo zidala lastnega novega poslopja, ampak je res, da je bo zidala na že kupljenem stavbišču pri Narodnem domu.

Dvanajstine.

V nedeljo zjutraj, četr ure pred pričetkom seje finančnega odbora, je bila razdeljena med člane finančnega odbora 34 strani velike osmerke obsegajoča knjiga o proračunskih dvanajstinih za mesece april, maj, junij in julij. Poslanecem je bila tako odvzeta vsaka možnost, da bi novi finančni zakon preštedirali in mogli so samo knjigo prelistati in že so morali glasovati. Da tako postopanje ni v skladu s parlamentarnimi običaji, je nesporno.

Ce bi bile sedanje dvanajstine samo mehanično podaljšanje prejšnjega proračuna, bi bila taka naglica vsaj deloma upravičena. Toda nove dvanajstine so čisto nov finančni zakon in z njimi se uvajajo novi davki in dajejo vladi pooblastila, ki ji ne pripadajo. Vrniti tega pa je v dvanajstine še vpleten zakon o naknadnih kreditih in vlada si je tako pridobila potrdilo, ki bi ga drugače mogla dobiti le po nevarni in za njo zelo mučni debati.

Homogena radikalna vlada je prekoračila proračun za približno 1200 milijonov dinarjev. Sedanja vlada ga je prekoračila že za celih 1.985.081.004 dinarjev. Vsi vemo, da je bil proračun prekoračen predvsem vsled volilnih izdatkov vlade in da v redno poslujočem parlamentu vlada za take naknadne kredite ne bi dobila odobrenja. Pri nas pa se seveda to ne bo zgodilo in skupščinska večina bo mirno odglasovala dvanajstine in dala s tem vladi pogum, da v bodoče prekorači proračun še v večji meri.

Ne čudimo se navsezadnje, če so srbski poslanci pripravili tako mirno odglasovati dvanajstine, vsaj te niso tako posebno hude za Srbijo in vsaj na drugi strani dobi Srbija od novih davkov zelo veliko, kakor se bo mogel prepričati vsak naš bralec. Toda čisto druga je stvar pri prečasnih poslancih in še posebej pri slovenskih. Slovenija je že danes tako obdačena, da skoraj bolj biti ne more in v Sloveniji se davki iztirjujejo s tako neizprosno, da plača Slovenija redno več davkov, kakor pa je po proračunu predvideno. Zato bi pričakovali, da bi slovenski poslanci pošteno nastopili v obrambo Slovenije, pa smo se v tem oziru bridko razočarali in listi mladine celo pišejo, da so dvanajstine dobre in da so proti dvanajstinam samo demagogi. Kako grda laž je ta trditev mladinskega »Slovenskega Naroda«, naj pokažejo sledeče številke:

V vsem se dovolijo z dvanajstinami za štiri mesece izdatki v višini 4.085.038.771 dinarjev.

Novi krediti so med drugim dovoljeni za povišanje dnevnice poslancev 3.804.177 dinarjev, ustanovitve muzeja kralja Petra v Beogradu 150.000, za odkup hiše zavarovalnega društva »Arhiv« v Beogradu 500.000, pripravljala dela za ustanovitev trgovske visoke šole v Beogradu 70.000, odkup zemljišča za gimnazijo v Kragujevcu 200.000, za ustanovitev tehnične fakultete v Beogradu (prvi obrok) 3.000.000, pomoč jeruzalemske-mu patriarhu za vzdrževanje starih srbskih samostanov 147.000, za zaupne policijske posle 1.000.000, letne čete (nova postavka) 800.000, uveljavljanje pravega zakona o ustroju vojske in mornarice 3.400.000, dispozijski fond zunanjega ministra 2.750.000, direkcijo slobodne cone v solunskem pristanišču 1.500.000, načrte za nove zgradbe ministrstev v Beogradu 5.000.000, nakup zemljišča za zgradbo uradniških stanovanjskih poslopij v Skoplju in Beogradu 2.000.000, zgradbo stražarnice na meji 1.000.000, vzdrževanje serološkega zavoda v Belju 170.000, vzdrževanje ambulante proti legarju v Belju 150.000, naknadne kredite vojnega ministrstva 119.852.920, gradnjo novih železniških prog 9.333.334, popravilo železniškega voznega parka 31.210.567, železniško centralo v Nišu 616.667, telefonski in brzojavni material 900.000, dozidavo trgovske akademije v Beogradu 500.000, fiziološko histološki inštitut na beograjski univerzi 5.000.000, interno kliniko v Beogradu 2.500.000, anatomski inštitut v Beogradu 2.500.000, dozidavo municijske tovarne v Kragujevcu 50.000.000,

državne ceste 50.000.000 Din, za invalide 150.000.000 Din itd.

Velikanske vsote treba odplačati za razne letne račune, kar je zopet vse v zvezi z volilnimi dogodki, ko se je z državnim denarjem agitiralo za stranke. Za izplačilo draginskih doklad upokojencem je določenih 153.797.538 Din, za draginske doklade orožnikom 78.400.000 in za draginske dodatke invalidom (kar bo predvsem v korist neprečasnih krajev) 150.000.000 Din.

Predvideni so tudi krediti za razne mostove, od katerih pa se ne nahaja niti eden v Sloveniji. Za nove ceste so dovoljene velike vsote, od vseh teh cest ni niti ena v Sloveniji. Od novih prog dobi v Sloveniji le proga Ormož-Murska Sobota državnim prispevek, dočim sta šentjanska proga in zveza Slovenije z morjem pozabljeni.

Par določb:

V krajih, kjer se določa davek podjetjem, ki so obvezana polagati račune po svoji rentabilnosti, se za vračunanje rentabilitete ne ozira na običinske in državne davke. S tem se davki dejansko znatno povišajo.

Podjetja, ki so obvezana na javno polaganje računov, morajo na zahtevo finančne oblasti predložiti vse svoje knjige in račune. Organi finančne oblasti, ki izvršijo pregled, so pri tem obvezani čuvati največjo tajnost. Toda, če izklepajo gotove stvari? Kdo povrne škodo podjetju?

Oblastne, okrožne in okrajne doklade, če znašajo več kot 10% državnega davka, more dovoliti samo finančni minister in enako običinske, če presegajo 300%. Centralizacija napreduje tudi v tem oziru.

Novi davki.

Invalidski davek se poveča za 100 odstotkov.

Vsi ročni delavci, brez ozira na delo, ki ga vrše, plačajo, če niso nastavljeni od države, 2 odstotka svoje donosne plače kot davek. Podjetniki jamčijo za ta davek.

Obresti za neplačane davke se določijo na 12 odstotkov.

Od 1. aprila dalje se bo pobiral poseben davek za komoro po členu 242. zakona o ustroju vojske in mornarice v višini enkratnega iznosa invalidskega davka.

Da pa se bodo davki v Sloveniji tudi točno plačevali, zato bo poskrbljeno, kakor je tudi gotovo, da se bo v Srbiji še naprej trpelo, da ne plača bogati Beograd niti onih 2 in pol milijona dinarjev davka na vojne dobičke, ki so mu predpisani.

Dvanajstine pa prinašajo še drugo zakonodajsko pikantnost. Tako se pooblašča prosvetni minister, da z odobrenjem ministrskega sveta izvede enoten šolski načrt za vse šole. Kako pride tako pooblastilo v finančni zakon, je uganka, ki jo morejo rešiti pač samo v ministrstvu g. Pribečevića.

Dvanajstine so tako dejansko nov proračun, ki se od rednega razlikujejo samo v tem, da so bolj površno sestavljene in da veljajo le za štiri mesece. Imajo pa še eno posebnost. Navadno pomenijo dvanajstine, ker ne vsebujejo nobenih izrednih izdatkov, precejšnje prihranjenosti denarja, nove dvanajstine so tudi v tem pravila prelomile.

Posebej pa je treba poudariti antisocialnost novih davkov. Uvajajo se davki, ki zadenejo najširše sloje in zlasti je 2% davek na plače ročnih delavcev socialen škandal. V tem oziru nastopa francoska vlada, s katero bi se naši predzorni mladini hoteli celo primerjati, čisto drugače in bistvo novega francoskega finančnega zakona je, da uvaja zopet progresivno obdavčenje in ne da vali vsa bremena na socialno slabše sloje.

Vlada »nacionalnega« bloka poklanja za prvi april pridobitni slojem nove in težke davke. Čestitamo vsem onim trgovcem in privrednikom, ki so tako bogati, da se morejo še naprej navduševati za vladno mladinsko stranko, ki je objavljal izenačenje davkov, dala pa Sloveniji nov privilegij za plačevanje davkov.

Trboveljska družba

bi rada prikrla prave svoje namere z nakupom Slavenske banke. Lansirala je vest, da je plačala Länderbanki po Din 80.— za 1 delnico, ki ima Din 100.— nominalne. Sedaj pa bobna po mladinskih in nekaterih drugih listih, da bo odredila »posebno strogo« bilanco pri Slavenski banki. Da je bila vsa ta prodaja delnic samo navidezna transakcija, se ne da prikriti, ker javnost naša ve, da je Länderbanka eden glavnih delničarjev Trboveljske družbe. Torej je v bistvu ostalo vse pri starem. Poznavalci razmer iz mladinskih krogov trdijo, da je notranja današnja vrednost delnic Slavenske banke mnogo manjša, kar je celo razvidno iz borznega tečaja. Če so torej prevzeli delnice po Din 80, se je to zgodilo v prostornem namenu, da bi jih Ljubljanski kreditni banki obesili po čim višji ceni. Pa upajmo, da se jim večina uprave Ljubljanske kreditne banke ne vsede na to past, saj vendar vsak laik vidi, da je po-

tem Trboveljska družba dosegla svoj cilj in z inozemskim kapitalom zavladala nad Ljubljansko kreditno banko. Naj Trboveljska družba po svojih emisarijih še tako slovesno zatrjuje, da bo pomelala ven vse mladine, mi ji tega ne verujemo, ker poznamo metode gospodov, ki imajo za kulisami svoje prste vmes. Za nas so cilji te »transakcije« čisto prozorni in nam ni treba šele napisati: Vederemo! Mi že danes kličevo zavednim narodnim delničarjem Ljubljanske kreditne banke, naj ne prodajajo svojih delnic mladinski gospodi in njenim agentom, temveč naj jih drže, ker je že sedaj sigurno, da je ogromna večina razumnih delničarjev na strani dosedanjega večine Ljubljanske kreditne banke in da bo ta grdi napad na naš največji slovenski bančni zavod sijajno odbit za vselej, če ostane zvestoba večine delničarjev tako trdna, kot se je izkazalo do sedaj.

Politične vesti.

— Umesten protest. Ljuba Davidović je podal predsedniku skupščine Trifkoviću pismo, v katerem odločno protestira proti temu, da se niti ena seja skupščine ne vrši ob napovedanem času. S tem se samo maltretira opozicijske poslance, ki izgubljajo po nepotrebnem čas, ko čakajo v negotovosti na pričetek seje.

— Dr. Zaničev nastop. V političnih krogih se mnogo razpravlja o dr. Zaničevem nastopu. Da bi storil dr. Zanič svoj predlog na lastno pest, je le malo verjetno, ker so vsi člani radičevskega kluba glasovali skupno z vladno večino. Dobro poučeni kritiki trde, da je vložil Zanič svoj predlog z namenom, da bi vrgel kandidaturu samostojnega demokrata Demetrovića. Ker pa niso vrgli radikali njega, temveč izbrisali s svoje liste radikala Subotića, je podal dr. Polić ostavko na svoje mesto. Popuščanje se radičevcem torej zelo slabo rentira.

— Točeno. »Politika« prinaša karikaturu, ki predstavlja Ljubo Jovanovića v razgovoru z novinarji. Ljuba Jovanović pravi, da ima novi tiskovni zakon ta namen, da ne bodo mogli novinarji več reči ministrom, da so aferisti, korupcionisti in tako dalje. Če nič drugega, potem bo novi tiskovni zakon dosegel to, da bo tisk boljši. — Nato odgovarjajo novinarji: »Samo tega, da bi bili ministri boljši, mi ne moremo storiti.«

— Značilen medklie. Ko se je moral dr. Lukinić kot minister pravde zagovarjati, ker je posl. Kokanović še vedno zaprt, dasi je njegov mandat potrjen in ga skupščina ni izročila sodišču, mu je zaklical dr. Zanič: »Evo, vidite! To so pravniki in advokati, pa ne poznajo zakona!«

— Zakaj je zaprt zemljoradniški poslanec Kokanović? Proti njemu se vodi preiskava zaradi treh stvari. Najprej je obtožen, da je razžalil dva orožnika in Pašića, ker jim je opsoval majko. Dalje je obtožen razžaljenja Velikantstva. V tej stvari je bilo zaslikaanih dosedaj 30 prič, ki so vse zanikale, da bi Kokanović govoril inkriminirane besede. Samo dva orožnika trdita, da je Kokanović te besede govoril. Toda tudi ta dva orožnika sta izpovedala tako le pred politično oblastjo, dočim sta pred preiskovalnim sodnikom svojo izjavo zanikala. Eden od obeh orožnikov je premeščen v Makedonijo in sedaj nočejo Kokanovića preje izpustiti, dokler ne bo ta orožnik ponovno premeščen. Tretji greh Kokanovića bi bil v tem, da je v materialni knjigi Kokanovića zamenjan datum njegovega rojstva. Kdo je to storil, se ne ve. Državni pravdnik toži sedaj Kokanovića, da je državo osleparil, ker da je prejemal poslanske dnevnice, čeprav ni bil dosti star, da bi bil poslanec. — Želeli bi, da tajuna ne bi zvedela o Kokanovićevi aferi, ker doživeli bi samo novo sramoto za Jugoslavijo.

— Obtožba proti dr. Lukiniću in Maksimoviću. Šefi opozicijskega bloka so imeli več sestankov, na katerih so razpravljali o taktiki bloka. Med drugim je bilo na teh sestankih sklenjeno, da se prične sestavljanje obtožbe proti ministru pravde dr. Lukiniću vsled ukinitve sekvestra z veleposlavlja Thurn-Taxis. To obtožbo bodo v najkrajšem času sestavili najboljši pravniki in politiki opozicije. Obtožba mora biti tako z dokumenti podprta, da se bo moglo zahtevati izročitve dr. Lukinića sodišču. Nadalje je bilo sklenjeno, da se vložijo obtožba tudi proti notranjemu ministru zaradi volilnih nasilij. Končno bo vloženi več interpelacij, tako na prosvetnega ministra zaradi univerzitetne avtonomije.

— Francoski glasovi o nemških volitvah. Francoski listi konstatirajo z zadoščenjem popolni poraz Ludendorffa in smatrajo, da pomenijo volitve zmago republikanskih strank. »Echo de Paris« pravi, da je sedanji volilni poraz Ludendorffa ravno tako hud, kot njegov vojaški poraz leta 1918.

— Kurdska vstaja. Kakor da bi se šli Kurdi in Turki »liberalce« in »klerikalece«, tako je njihovo poročanje. Turki poročajo, da so prebili kurdske fronte, Kurdi pa poročajo o proboju turške fronte. Po vsej priliki pa se pravi boji še pričeli niso, ker je razvoj armade vsled slabih cest silno težaven.

Za predsednika letonskega parlamenta je bil izvoljen dr. Paul Kalnin, voditelj letonske socialnodemokratske stranke.

Mehikanska socialistična vlada je ustanovila pri svojih poslaništvi v Washingtonu, Parizu, Londonu in Berlinu posebne delavske atašeje, katerih naloga je proučevati socialne reforme v teh državah.

Za češkoslovaškega poslanika na Dunaju je imenovan Hahrmann, bivši češkoslovaški minister za socialno politiko.

Prosveta.

ZBRANI SPISI IVANA CANKARJA.

Cvetno soboto izide prvi zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki bo obsegal Erotiko prve in druge izdaje. Pesmi od 1892 do 1898 in Vinjete. Uvod in opombe knjigi je napisal Izidor Cankar. V predgovoru pravi nova založba, ki je knjigo izdala:

»Minulo je več kot četrt stoletja, odkar je izšla prva knjiga Ivana Cankarja; danes so njegova dela večinoma razprodana. Slovenska javnost je že dolgo želela izdaje njegovih zbranih spisov in Nova založba je ponudila dedičev, naj bi jih založila, z veseljem sprejela, zlasti ker se je zavedala, da nam je Cankar v sedanjem hipu našega duševnega življenja potreben. Ivan Cankar ni bil samo naš najboljši prozaist, ki je uspešno stopil s svojo umetnostjo v mednarodno tekmo, marveč nam more tudi danes biti učitelj čistega in iskrenega umetniškega dela. Bil je nedosežen mojster slovenskega jezika in je danes in bo ostal večno živa priča njegove moči in milobe, njegove lepote in upravičenosti. V vseh mnogoterih mejah svojega duševnega razvoja je bil vedno isti sovražnik hlimbe in laži, sebičnosti in vsake podlosti, prijatelj slabotnih in veledušnih ljudi, oznanjevalec idealizma, ki prezira efektivne kompromise in s svojo vero v bodočnost tudi po razmerah premagan zmaguje. V izdajo smo prevzeli vse spise Ivana Cankarja, ki so bili doslej tiskani ali po njem za tisk pripravljeni, in jih hočemo objaviti po časovni vrsti njih postanka, a se vedno držati pesnikove zadnje redakcije. Tekst smo kljub razlikam in nedoslednostim pravopisa popravljali le tam, kjer ga je očitno bilo popravljati pisčeva ali stavčeva pomota, a se ga drugače nismo dotaknili; s tem smo hoteli ustreči tistim, ki tudi lepo književnost berejo z zgodov. čutom, in izpolnijo pesnikovo naročilo: »Jaz hočem, da se vse tako natisne kakor sem napravil jaz, vse do najmanjše vejice.« Izločili pa smo iz zbranih spisov nezaokrožene fragmente in ona mladostna dela, ki jih pesnik sam ni hotel objaviti, ker se zdi, da za to izdajo, kakor tudi za izdajo njegove korespondence, čas še ni ugoden.«

Naslednji zvezki se bodo hitro vrstili za prvim. Zbrani spisi so tiskani na izvrstnem papirju, so tipografsko krasno izvršeni in opremljeni z reprodukcijami pesnikovih rokopisov. Prvi zvezek obsega nekaj nad 370 strani in stane vezan v polusnu 76 Din, v polplatno 60 Din in broširan 50 Din.

Danes v sredo, dne 1. aprila ob 6. uri zvečer vrši se mladinski koncert, katerega priredi orkestralno društvo Glasbene Matice v Ljubljani. Spored izvaja orkester broječ 60 članov pod vodstvom skladatelja Skerjanca.

Na dohodnem koncertu na Korist Dečjega in materinskega doma kraljice Marije nastopi prvokrat šolski orkester Glasbene Matice v Ljubljani pod vodstvom prof. Karla Jeraja. Orkester šteje enajst I. violin, deset II., štiri violje, tri čela in dva kontrabasa, skupaj 30 mladih in navdušenih Matičnih gojencev, ki so velik del svojega prostega časa posvetili glasbeni umetnosti ter se s svojim nastopom postavili v službo te plemenite akcije za našo mladino. Na ponedeljkovem koncertu igrajo 5 komadov, med njimi znano Haydnovo otroško simfonijo za godalni orkester. Kot posebno novost pa izvedo šantlovo »Molitev« za otroški zbor in godalni orkester. Občinstvo opozarjamo na ta koncert, za katerega so vstopnice v predprodaji v Matični knjižarni.

Pevce — Glasilo Pevske zveze. Izšli sto tretja in četrta številka letošnjega letnika v enem snopiču. V literarnem delu lista nadaljuje St. Premrl življenjepis in poročila o glasbenih zaslugah dr. Josipa Cerina, kapelnika muzike dravske divizije. Heri Svetel razpravlja o temi: Pevce in razvoj zborovske glasbe. Razprava je zelo poučna in naj bi jo naša društva temeljito preštedirala ter tudi uvaževala. Statistiko o »Narodni pesmi v sekiricah« podaja v nadaljevanju M. Bajuk. Goriški skladatelj Vodopivec priobčuje članek o tamburicah, Jakob Aljaž pa zabava bralce s »Pevskimi spominiki«. Slede še poročila o delovanju v »Pevski zvezi« včlanjenih zborov, vestnik Pevske zveze, iz glasbenih listov, kronika in ocene novih skladb: Adamičevih 6 narodnih pesmi iz Kokošarjeve zbirke, St. Premrlvih 10 mašnih pesmi, istega skladatelja »Miserere«, in P. Jereba Deset moških in mešanih zborov. — V glasbeni prilogi sta objavljena dva mešana zborova, V. Vodopivčeva »Noč na Adriji« in P. H. Sattnerjeva »K polnočnici«. List, katerega sedaj namesto obolelega g. dr. Kimovca urejuje Fran Zabret, lepo priporočamo.

Na naslov gg. dr. Lipolda, dr. Reismana i. dr.

»Jutro je za časa volilne agitacije napisalo v uvodniku sledeče besede:

»Cilj napredne jugoslovenske demokracije pa je popolna in neokrnjena avtonomija ljudstva. Do najvišje popolnosti razvita energija naroda, telesna, duševna in moralna. Svoboden in svobodomiseln državljan naj najde avtoriteto v samem sebi, z lastnim razumom naj sodi, po lastnih nogah naj hodi, ne ob palicah politikujočih duhovščine ali kogarkoli drugega.«

G. prof. Ribarić je pri zadnjih volitvah mislil »z lastnim razumom« ter »hodil po lastnih nogah«. Vse drugo, kar se mu je še očitelo, je izmišljeno in neresnično. To ve vsa mariborska javnost. Toda baš ono samostojnost so mu zamerili gotovi vodilni gospodi iz »napredne jugoslovenske demokracije« tako, da so izposlovali njegovo premeštev v južno Srbijo. Zato vprašamo zlasti imenovana gospoda, prvega kot načelnika SDS za mariborsko oblast in povzročitelja Ribarićeve premeščitve, drugega kot tolača samostojne demokratske inteligence in poročevalca demokratskega časopisja, kako se strinja dejstvo Ribarićeve premeščitve z zgorajšnjimi »cilji napredne jugoslovenske demokracije«? Vprašamo, kdo vam bo še verjel, kdo še veroval v Vaše »cilje«, ako delate drugače, kakor pišejo in govore listi vaše stranke?

Ob vsaki priliki povdarjate z besedami

svoje »integralno jugoslovenstvo«, ki ne more pričakati, da se izenačijo prilike v državi od Vardarja do Triglava, od Mure do morja. Vsako priliko, pravite, je treba izrabiti, da se izgladijo nasprotstva med plemenit, zlasti pa, da se doseže vsaj možnost sporazumevanja v jezikovnem oziru. Zato je uvedena srbohrvaščina kot obligaten predmet v vseh srednjih šolah, iz katere je treba polagati tudi zrelostni izpit. Tri tedne pa že opazujemo, kako se sprehajajo učiteljski četrtletniki in gimnazijci-osmošolci v srbohrvaških urah po — parku, ker v celem Mariboru ni razven g. Ribarića nobenega profesorja, ki bi bil izprašan iz tega predmeta za srednje šole. Trije meseci še ločijo te mlade ljudi od mature. Skoro gotovo bo poslalo kakor lansko leto tudi letos prosvetno ministrstvo za predsednika kakega Srbijanca, ki bi mogel staviti zlasti visoke zahteve iz srbohrvaščine. Kako bodete Vi, g. dr. Lipold, in Vi, g. dr. Reisman, zagovarjali pred učenci, pred starši, sploh pred vso javnostjo možnost, ki ni izključena, da pade pri maturi na gimnaziji in učiteljsku baš iz srbohrvaščine večina kandidatov ne po lastni krivdi, ne po krivdi učiteljev, temveč po krivdi onih, ki so premestili prof. Ribarića? Kako so vsa ta dejstva v skladu v Vašim stremljenjem po »integralnem jugoslovenstvu«?

G. dr. Lipold! Storite svojo dolžnost, da ne pride do — represalij, ki ne bodo prijetne ne vam, ne koristne Vaši stranki!

Dnevne vesti.

Cenj. naročnikom sporočamo, da smo danes štiri priložili poštne položnice v svrhu poravnave tekoče naročnine. One cenj. naročnike pa, ki so že za vnaprejšnji plačali, prosimo, da bi oddali položnice svojim znancem ali prijateljem, da se na naš list naroče.

Ker ni izvoljen g. Mohorič. Mladinsko orientirani ali od mladinskih gospodarsko odvisni trgovci silno radi govore, da je g. Jerjav — in ne slaba mladinska politika — kriv, če ni bil izvoljen g. Mohorič. Vsem tem in sličnim jadikovalcem bode povedano, da sta za dvanajstine, ki prinašajo trgovcem samo nova bremena, pa prav nobenih olajšav, glasovala tako dr. Jerjav kot dr. Pivko. Vprašamo sedaj te gospode: Ali res mislijo, da bi g. Mohorič drugače glasoval kot dr. Jerjav? V enem slučaju bi to že bilo mogoče, če bi bil g. Mohorič kandidat trgovcev, ne pa kandidat »nacionalnega« bloka, med katerega voditelje spada tudi g. dr. Jerjav. Ali se bo sedaj tem jadikovalcem iz trgovskega stanu zasvetilo? Onim, ki so gospodarsko neodvisni, prav gotovo. Oni drugi pa žalibože morajo še naprej zamažati upati na kredite Narodne banke.

Le navdušujte se za mladinski tisk! Ko je bil predložen načrt tiskovnega zakona, ki je naravnost atentat na državljanske svoboščine, so mladinski listi pisali, da je dober ta zakon, ker bo udaril klerikalce. Ko je bil predložen stanovanjski zakon, ki kriči po kritiki, so mladinski listi zopet molčali in šele zakon o igralcih je objavilo »Jutro« v celoti. In sedaj, ko se z dvanajstini naložijo Sloveniji ogromni novi davki, molče zopet vsi mladinski listi ali pa naravnost dvanajstine odobravajo, kakor n. pr. »Slovenski Narod«. In davkoplačevalci še naprej podpirajo mladinske liste in se na nje naračajo, ker jim imponira »kvač«, ki ga »Jutro« kar v masah meče med svet. Le podpirajte ta »kvač«, le utrjujte pozicijo onega tiska, ki slepo hvali vsako dejanje vlade, še bolj boste udarjeni in nove davke dobite čez štiri mesece, ko bodo sedanje dvanajstine končale svoje žalostno življenje!

Neumnost kot argument. »Slov. Narod« piše v uvodniku, da je Davidovičeva vlada kriva, če so bile dvanajstine predložene skupščini v zadnjem trenutku. Davidovičeva vlada je padla začetkom novembra, dvanajstine pa stopijo v veljavo 1. aprila, tri ure pred svojim oglašovanjem. In vsega tega je kriv Davidovič! O sancta simplicitas!

Zveza privatnih nameščencev za svobodo tiska. Glavna letna skupščina zagrebških privatnih nameščencev, ki je bila v nedeljo, je soglasno sklenila, da se pridruži protestu jugoslovenskega novinarskega združenja vsled novega reakcionarnega zakonskega načrta o tisku. Privatni nameščenci zahtevajo, da je tisk svoboden, ker samo tako more biti izraz narodovega mišljenja. Enako resolucijo bo predložila zagrebška sekcija tudi glavnemu kongresu zvez privatnih nameščencev. In slovenski privatni nameščenci?

Iz učiteljske službe. Vpokojena sta: Franc Gorazd, učitelj v Ljubljani; Hedviga Schwinckert-Lehman, učiteljica v Sv. Ani pri Trzinu. — Gospodinjini šoli ženske realne gimnazije v Mladiki v Ljubljani so dodeljevale: Vera Mohorič, učiteljica v Sv. Jurju pri Grosupljem; Otilija Zemljak, učiteljica v Toplicah pri Novem mestu in Justina Hiti, učiteljica na Viču pri Ljubljani. — Za stalnega šolskega upravitelja v Žužemberku je imenovan Ivan Pirnat, šolski upravitelj v Mokronogu; za stalno učiteljico v Hrastniku Ema Zamejcek, učiteljica v Žužemberku; za stalno učiteljico v St. Jurju pri Grosupljem Angela Locker-Kunej, učiteljica v Mozlju.

Ministrstvo za agrarno reformo je izdalo naredbu o končno veljavni določiti objektov in subjektov agrarne reforme. Objekti so vsa veleposestva, ki jih bo ministrstvo

kot taka proglasilo. Subjekti pa so dobrovoljci in kolonisti.

Tarifni popust za vajiško razstavo v Ljubljani. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani obvešča vse zainteresirane, da je generalna direkcija državnih železnic z odlokom G. d. br. 8624 dne 6. marca odobrila za udeležnike in razstavljalce na vajiško razstavo v Ljubljani, ki se bo vršila od 26. aprila do 8. maja, sledeče vozne olajšave: 1. Posetnikom razstave in razstavljalcem je dovoljen 50% tarifni popust od voznih cen pri vseh brzovlakih, osebnih in mešanih vlakih na vseh progah državnih železnic in progah, ki stojijo pod državno upravo, izvzemši brzovlaka št. 5 in 6 in S. O. E. Posetniki imajo pri odhodu na razstavo kupiti cel listek, ki velja tudi za povratek, ako bodo imeli na razstavi legitimacijo potrdilo uprave, da so posetili razstavo. Zato morajo potniki dati pri nakupu voznih listkov legitimacijo pri postajni blagajni žigosati, ker zgrubijo sicer pravico na polovično vožnjo. Tudi se vožnje pri odhodu na razstavo in na povratku ne sme prekiniti. Navedena olajšava velja a) za razstavljalce od 19. aprila do 15. maja, b) za posetnike razstave za potovanje od 26. aprila do 12. maja, c) za prevoz razstavnih predmetov pa veljajo tozadevni predpisi železniške tarife I/B, to je 50% popust.

Belokranjske pisane so se zopet pojavile letos v Ljubljani, kar je razveseljavljajo, da živi ta lepa narodna umetnost še med našim narodom. Lepa harmonija barv in pa precizne risbe posameznih ornamentov vzbujajo splošno pozornost. Pomenljivi napisi na njih bodo ganili zlasti mlada srca, da bodo pisane tudi letos priljubljene in cenene darilce za veliko noč.

Zopet letalska nesreča v Novem Sadu. V nedeljo je padlo blizu Novega Sada letalo na zemljo. Letalski častnik Drakulić se je pri padcu težko poškodoval ter so ga odpeljali nezvestnega v bolnico.

Nesreča v rudniku. Predvčerajšnjim je ponesrečil v rudniku Podlož-Hrastovec rudar Maks Sedej. Padel je v 50 metrov globok rov. Prebil si je lobanjo, zlomil roko ter dobil še več drugih poškodb. Ni upanja, da okrevi.

Smrt verskega fanatika. V Los Angelesu v Kaliforniji je umrl neki Sehalow, ustanovitelj nenavadne verske sekte. Domneva se, da je umrl prostovoljno mučeniške smrti. Vlegel se je na treh na klop ter se dal privezati. Neka ženska, katere ime se drži tajno, ga je žgala nato z žarečim železom po raznih delih telesa, da so nastale po več centimetrov globoke brazde. Verski fanatik kljub silnim mukam ni dal glasu od sebe.

Vlom v sodno blagajno. V noči od 24. na 25. t. m. je bilo vlomljeno v poslopje kotarskega suda v Kutini. Tat je navrtal blagajno, toda njegov trud se je slabo izplačal. V blagajni je našel samo 2000 dinarjev in nekaj predmetov manjše vrednosti. Bil je tako razočaran, da je pustil blagajno v sosedni sobi enostavno v miru. — To je v zadnjih petih letih že tretji vlom v kutniško sodno poslopje. Interesantno je, da so bili izvršeni vsi trije vlomi vedno istega dne. Ta dan je namreč v Kutini sejem.

Odvetnik dr. Vukašin Marković, ki je sedel že leto dni v preiskovalnem zaporu v Cetinju, in ki je bil sedaj nekaj mesecev v bolnici, je romal te dni nazaj v zapor. Obdolžen je, da je navalil s svojo družino na pipersko občinsko hišo in ubil predsednika.

Uboj iz osvete. Pred kakimi petimi leti je ubil v Osijeku pri Križevcih Stevo Dragosević radi preorane brazde svojega brata Petra. Zato je sedel pet let v Lepoglavi. Med tem časom sta dorasla sinova ubitega brata. Enemu je 20, drugemu 18 let. Ko se je vrnil Stevo te dni iz Lepoglave, sta ga napadla ta dva nečaka in družbi svoje matere s koli. Trojica ga je pretepala s tako silo, da mu je počila lobanja, ter je mož čez pol ure

umrl. Ubijalci priznavajo svoj čin, zagovarjajo pa se s silobranom.

Liferant potnih listov za slojence. Te dni so aretirali na Dunaju trgovskega potnika Mozesa Morica Randa, ki je bil že dalj časa osumljen, da dobavlja interesentom, ki hočejo iz kakoršnegakoli vzroka potovati inkognito, potvorne potne liste. Sedaj je policija ugotovila, da je preskrbel tudi vsem štirim osebam, ki so zapletene v veliko goljufijo s čeki v Požunu, potvorne potne liste, s katerimi se jim je posrečilo pobegniti na riviero.

Samomor obtoženca pred očmi sodnika. Pred deželnim sodiščem v Ljenu na Nemškem se je odigrala te dni drama. 29letni trgovec Erich Fruster, ki je stal sicer že opetovano pred sodiščem, je bil obsojen radi homoseksualnosti na 3 leta ječe. Neposredno po razglasitvi sodbe je požrl neko pilo ter se takoj nato zgrudil mrtev na tla. Pri samomoru so našli pismo, iz katerega je razvidno, da ima mož še več drugih, dosedaj nepojasnjenih zločinov, na vesti, med drugim krivo prisego, na podlagi katere je bil nekdaj po krivici obsojen na večletno ječo.

Roparski napad v Novem mestu. V petek zvečer ob pol osmih je napadel neznan moški sredi Novega mesta trafikantinja Terezijo Haider, jo prijel za usta ter vrgl na tla, nakar jo je oropal ročne torbice z vsebino preko 22.000 kron. Po izvršenem ropu je lopov pobegnil, ker je bila tema mu ni bilo težko izginiti.

Izledeni vlomilci. Svoječasno smo poročali, da so v lomili v noči od 2. na 3. februarja na osebnem kolodvoru v Trbovljah neznan storilec v železniški voz ter odnesli 77 kilogramov usnja, vrednega 27.900 K. Usnje je bilo last Ivana Bergerja iz Trbovelj. Po dolgem in trudnem poizvedovanju so orožniki sedaj vlomilce ugotovili. To sta železniška delavca Jančar in Rakar, ki sta vlom že priznala. Tudi ukradeni usnje je orožništvo našlo. Bilo je zakopano v nekem hlevu.

Predavanje v Pravniku. V četrtek, dne 2. aprila bo predaval na sestanku društva »Pravnika« g. dekan jur. fakultete dr. Milan Škerlj o predmetu: »Letalsko pravico«. Predavanje se bo vršilo v dvorani št. 79. I. nadstropje deželnega sodišča in se prične točno ob pol šestih popoldne. Društveniki se vabijo k obilni udeležbi, prijatelji dobro došli.

Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja danes v sredo, dne 1. aprila 1925 ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritrlično, desno.

Lahkoatletični odsek »Atena« prične z rednim treningom pod tehničnim vodstvom dne 1. aprila t. l. Vpisovanje se vrši vsak ponedeljek in četrtek od 6.—7. ure v jahalnici na Bleiweisovi cesti. — Sprejemajo se deklice in dečki od 10 let dalje. — Vpisnina mesečno 5 Din. Trening se vrši pod zdravniškim in odborovim nadzorstvom. — Naložništvo.

Vsi prijatelji lepega in zanimivega romana bodo veselili novice, da je začel izhajati v tedenskih snopiščih prekrasnega portugalskega romana »Amadise«. Dobi se po vseh ljubljanskih trafikah in pri kolporterjih. Naročila sprejema založba Vigred, Ljubljana, škotja ulica 8./I. O delu še izpregovorimo.

OLAJŠANA PLAČILA ZA
OBLEKE DAJE
O. BERNATOVIČ.

Gospodarstvo.

Plačujte davke točno ob določenih rokih!

Finančna delegacija objavlja uradno: »Rastocne zahteve ki se stavijo na državno blagajnico, silijo finančno upravo, da predpisane davke ne samo v polni izmeri, ampak tudi pravočasno pobere, ker sicer ne more zadostiti svoji nalogi. Radi tega je finančna delegacija naročila davčnim uradom, da naj zlasti tudi v onih relativno številnih primerih, v katerih se je v poslednji dobi dovolilo plačevanje v obrokih, pazijo na to, da se dospel dolg točno ob določenih terminih poravnava in — ako se to ne zgodi — prisilnim potom iztirja. Ker zapade ves še neplačani davek, ako je davkoplačevalec le z jednim obrokom v zamudi, in je potem treba plačati še zelo visoke eksekucijske pristojbine, se od prizadetih krogov pač sme pričakovati, da v lastnem interesu napno vse sile, da ne pride do prisilnega postopanja. Delegacija ni štedila z obroki in bo obžalovala, ako jih bo iz navedenih razlogov celo treba deloma reducirati, mora pa vsekakor izrabiti vsa dopustna sredstva, da v legalnih mejah zajame redni pritok davčnih dohodkov.«

Želeli bi iskreno, da bi videli tudi v srbskih listih take opomine in potem ne bi bila država za denar v stiski. Po sklenjenih dvanajstinih je seveda ta opomin še posebno razumljiv.

BORZE:

Beograd, 31. marca. Curih 12.02; Praga 183.70; New York 62.30; Pariz 334.20; London 296.70; Milan 255.15; Dunaj 1.0878.

Curih, 31. marca. Beograd 8.30; Pariz 27.67; London 24.775; New York 5.185; Milan 21.40; Praga 15.375; Dunaj 0.00735.

Grčija zahteva izmenjavo svoje zaloge nemških mark. Kakor poročajo iz Aten, je izdala grška vlada naredbu, da se morajo oddati vse zaloge novčane nemških mark, ki so se nahajale v posesti grških bank in privatnikov v času nemške vojne napovedi Grčiji v poletju 1917. Vse zaloge se nameravajo poslati grškemu poslanstvu v Berlinu z naročilom, da mora nemška vlada vse te vsote izmenjati v polnovredno zlato veljavo.

Nazadovanje svinjereje v Vojvodini. V celi Vojvodini silno nazaduje gojenje svinj. Najbolj porazno je nazadovanje v subotičkem okraju. Po predvojni statistiki se je našlo v Subotici in okolici 45.000 svinj, sedaj pa jih v istem ozemlju imajo še kakih 4500 komadov.

Stanje Narodne banke na dan 15. marca t. l. Po zadnjem izkazu Narodne banke znaša metalna podloga 441.966.772 Din, krediti na menice in vredn. papirje 1.815.215.686 Din, saldo raznih računov 470.809.340 Din, vse ostale aktivne po neizpremenjene. Vsota vseh aktiv znaša 8.887.054.334 Din. Akcijski kapital v kovanim zlatu 25.635.400; rezervni fond 5.854.778.48 Din, obrok novčanice 5.661.172.190 dinarjev. Državni dobropisi raznih računov so v tekočem tednu bili povsem izčrpani. Razne obveznosti banke znašajo 623.851.150 Din, azijska rezerva za nakup zlata za delniško glavnico in fond 64.201.230 Din, vsota pasiv znaša 8.887.054.334.81 Din.

Davčni prihodi v decembru 1924. Na direktnih davkih in davčnih pribitkih (izvzemši obrtnega prometnega davka in 500% in 30% izrednega davčnega pribitka) je v decembru preteklega leta prejela državna blagajna skupno 102.678.642 Din proti po proračunu predvidenim 55.696.031.06 Din. Od te vsote odpadne na Slovenijo 12.279.343.32 (v dec. leta 1923 9.889.649.76), Hrvatsko in Slavonijo 18.935.697.80 (15.426.741.14), Bosno in Hercegovino 20.860.571 (16.814.654), Vojvodino 28.022.754.42 (17.060.340.87), Dalmacija 3.784.354.08 (6.294.856.42), Srbija in Crno goro 18.865.922.211 (25.800.028.48). Kaj pravi k tem številkam dr. Jerjav!

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Danes je prihajal proti opazovalcu po stezi merjasec Horta, katerega so strašni zobje in vražja divjost branili pred sovražnikom.

Za Tarzana pa je bilo meso, meso! Kadar je bil lačen, ni zametljal nobene stvari, ki je bila užitna. V boju ni lačni Tarzan poznal tekmece v džungli. Neznano mu je bilo usmiljenje ali bojazen — razen v tistih slučajih, kadar mu je nerazumljiva sila zadržala roko — nerazumljiva, ker ni poznal svojega rojstva ter ni bil deležen ne humanitete, še manj civilizacije.

Tudi topot ni hotel počakati, da bi prišla bolj krotka žival. Zagnal je divjemu merjascu vrv okoli vratu. Za novo vrv je prišla najboljša preizkušnja. Divja žival je plesala pod drevesom, a vrv, pritjena na drevo, jo je vselej obdržala.

Merjasec je cefral drevesno skorjo z zobovoma, Tarzan pa je skočil z drevesa. V rokah je držal nož, ki ga je nekoč v boju z Bolganijem slučajno zarinil temu v telo ter se na ta način rešil.

Zival se je obrnila, da bi se vrgla na Tarzana, ki se ji je od zadaj približeval. Vsakdo, kdor ni poznal Tarzana in merjasca, bi mislil, da je tako počete skrajno nespametno.

Nekaj časa ga je merjasec nepremično motril. V zlobnih, globokih udrth očeh se je zablisnilo. Nato je povesil glavo.

Drekač! — ga je zasramoval Tarzan. — Celo tvoje meso smrdi, ampak sočno je in bo pokrepčalo

21

Tarzana. Tvoje srce bom danes jedel, ti ogroženi gospod! Še silnejše bo bilo moje srce!

Ceprav ni Horta ničesar razumel, je postajal vedno bolj divji. Pred seboj je videl golega mladeniča, ki se je drznil nanj s svojimi ubogimi mišicami.

Tarzan je pričakoval. V tem trenutku, ko mu je merjasec poskušal zasadi svoj zob v stegno, je on naskočil, se sklonil in mu zasadil nož v srce. Bliskoma se je izvršilo. Nato je hitro odskočil, da bi ga žival v smrtnem boju ne dosegla. Nato ji je izrezal srce.

Danes ni legel po obedu k počitku. Ni imel miru. Hrepenel je po novih doživljajih. Tako se je pripetilo, da se je podal zopet proti zamorski vasi.

Mimo vasi je tekla reka. Nedaleč od jase, na kateri so stale koče, se je spustil Tarzan na breg. Tam mu je nudilo življenje polno presenečenj. Z velikim veseljem je dražil povodnjega Gimla, ki se je pražil na solncu. Enako rad je plašil Gomanganije, ženske in otroke, ki so hodili k reki.

Danes je zapazil spodaj ob reki žensko z otrokom, ki sta se nenavadno oddaljila od vasi. Ženska, stara približno trideset let, je iskala v blatu različne školjke. Imela je ostro nabrušene zobe, kajti njen rod je užival človeško meso. Spodnja ustnica je bila predrtá ter je nosila že dolgo let precejšnjo množino bakra. Globoko viseča navzdol je odkrivala zobe in nebo. Prebodene nosnice je krasila lesena palica. Kovinasti okraski so ji bingljali v

ušesih, po čelu in licih. Čeljusti in nos so bili tetovirani z živimi barvami. Razen predpasnika ni imela ničesar na sebi. Jasno pa je bilo, da si je zelo domišljevala, kajti tudi Mbongovi črnici so priznavali njeno lepoto. Ona namreč ni pripadala temu rodu, bila je vojni plen.

Otrok je bil star deset let, vitek in prav čeden za zamorčka. Tarzan ju je hotel preplašiti z divjim skokom, ko se je nenadoma nečesa domislil. Pred seboj je namreč videl Baluja, tako raščenež kot on. Koža je bila sicer črne barve, pa kaj to? Belokožca Tarzan še ni videl. Njemu ni bil nihče podoben na svetu. Zaželel si je tega zamorčka. Skrbno bi ga vzgajal, dobro hranil, kakor pač on zna. Poučeval bi ga o vseh stvareh, od gnjilobe na tleh pa do vršičkov dreves.

Snel je vrv in napravil zanjko. Obadva nista niti slutila njegove bližine. Brskala sta po blatu.

Tarzan je stopil iz džungle. Zanjka je ležala pred njim. Nato se je desna roka skrčila, vrv je zaplesala po zraku ter se spustila na mladeniča. objemši mu obe roki vzdolž telesa. Ko se je mati začuvši klice na pomoč, obrnila, je videla, da ga je belokožec pravkar potegnil v senco visokega drevesa.

V blaznem strahu in z divjim vriščem se je ženska zaletela proti Tarzanu, ki je v njenih očeh bral odločnost in pripravljenost na smrt. Celo tedaj, kadar je bila mirna, je bila skrajno odurna. Tarzan se je umikal bolj iz studi, kakor iz strahu — tega ni poznal.

(Dalje sledi.)

Prispevajte za tiskovni sklad "NARODNEGA DNEVNIKA"

To in ono.

Pariške slike.
(Od našega pariškega poročevalca.)

Prisega na srp in kladivo.

Daleč od hrupnega dnevnega življenja, toda vendar ne brez razburljivih incidentov, nadaljuje parlamentarna komisija, katere vpostavitve je bila ena največjih pariških političnih senzacij, preiskavo, ki naj ugotovi izvir volilnih fondov g. senatorja Billiet-a, od zveze gospodarskih interesov (Union des Intérêts Economiques). Pred nekaj tedni je vzbudilo veliko pozornost, ko se je branila neka priča po imenu Gaillard, kategorično priseči drugače, kakor na blagoslovljen križ. Predsednik Renard se je po kratkem oklevanju udal, da si je bilo treba sveti simbol nalas kupiti in blagosloviti. S tem je bil ustvarjen precedenčni slučaj, čigar posledice so trenutno še nedogledne. Ko je imel biti kmalu nato v isti zadevi zaprisežen prejšnji komunistični poslanec Ruffin Dugens, je zahteval za svojo prisego sovjetske znake: srp in kladivo, da si ne pripada danes več oficijelno komunistični stranki. Izkazalo se je pa, da teh stvari v zaželeni obliki ni bilo mogoče dobiti v nobeni pariški trgovini, in predsednik je naznanil priči kratkomalo, da mora sama pribaviti potrebne simbole: »zakaj, tako je pripomnil predsednik, če bi se kapriciral kak navdušen helenist na to, da hoče priseči samo pri glavi Milonove Venere, potem bi bili primorani privleči to mojstrsko delo iz Louvre-a v poslansko zbornico.« In tako jo je primahal Ruffin s precej težkim kladivom in starim srpom po ku-

loarjih zbornice, od vseh strani pozdravljen s hrupno veselostjo. To dejstvo je list »Humanité« tako šokiralo, da je označil celo komunistični centralni organ to dejanje bivšega poslanca kot »otroško«.

Vlomilska znanost na eksperimentalni podlagi.

Počasi toda sigurno prodira čisto eksperimentalna znanost v Francijo. Sicer psihološki inštitut Sorbone še ni pridobil za novo metodo, vendar je vpeljala pred nekaj meseci družba pariških cestnih železnic za svoje uradnike tehnično strokovno skušnjo in v predkrajju Saint-Ouen je razkrila te dni policija znanstven laboratorij, ki naj bi bil izobraževal na temelju najnovejših pridobitev perfekte vlomilce. Voditelj poskusov in ordinacij je bil neki Mousset, ki si je nadel v svojem ponosu naslov »profesor«. Njegov avditorij je obstojal iz težkih oseb obeh spolov, ki jih je presenetila in aretovala policija sredi dela. Kmalu se je izkazalo, da je šla po uspešni metodi teorija roko v roki s prakso. Kar se je podnevi racionalno poiskovalo, se je preiskovalo ponoči glede praktične vrednosti. Nič manj, kakor 124 vlovov, pri katerih je bilo natančno opaziti progresivno večanje spretnosti, se očitno neobičajnemu inštitutu. In žalosten primer nevhvaležnosti je, da pripisujejo vsi učenci brez izjeme večjo krivdo na zločinu svojemu učitelju, čigar edini namen je bil, da pripravi svoje učence za poznejše življenje.

BALADA O SMRTI IZ LJUBEZNI.

Dva zaljubljenca iz mesta Komotaua se nista mogla poročiti, da bi se bila prav rada. »Njeni« stariši so bili zoper to, ker je bil že-

nin sicer idealno navdahnjen, vendar pa gmotno ni bil dovolj »substancijalen«, da bi bilo mogoče pričakovati, da bo mogel uspešno voditi mlekarstvo »njenih« starišev. Zato sta sklenila zaljubljenca umreti. Zakaj hčerka iz mlekarne je bila vzgojena v morali, ki ne dopušča ljubezni izven zakona, vendar pa ta morala na drugi strani ni bila v stanu, da bi bila odvrnila deklico od greha skupne smrti iz ljubezni. Medtem pa je bil lekarnar, ki naj bi jima bil prodal potrebni strup, manj uslužen kakor njegov kolega v Romeu in Juliji. Zato pa je imel več humorja. Vročil jima je hudo močno zdravilo, ki škoduje manj srcu kakor črevam, ki ne umori, temveč samo izprazni, kratko: purgativno sredstvo v dozi, ki bi bila zadostovala, da bi bila izkurirala slona. S tem prinašalcem bridkih bolečin sta se podala zaljubljenca v prsto naravo božjo, da izdihneta na kakem samotnem mestu s trupom v telesu svoji duši skupno. Morala sta se ločiti in — vsak zase — sta poiskala gost grm. Ta večer nista govorila dalje, ne o ljubezni, ne o smr-

ti. Vsak od njiju je zbral zadnje moči in je pohitel domov v posteljo, in drugi dan sta se prebudila, sicer nekoliko utrujena, vendar pa v vsakem oziru olajšana. Tudi njuna dušna muka je bila olajšana. Z marsičem drugim je zapustila njuna telesa tudi strast. Komika je prepadla tragiko. Njuno življenje je bilo rešeno, toda ljubezen je bila mrtva. Sokolstvo.

: Razširjenje radiobrzjava v Angliji. Kako zelo je radio razširjen v Angliji, se vidi najlepše iz dejstva, da ima mesto Leeds, ki šteje 112.000 poslopij, nič manj ko 28.000 abonentov na brezžični brzjav.

Hitite, da pridete na vrsto!

Na mnogostransko željo se podaljša prodaja manufakturnega blaga pri podružnici Obiačilnice na Dunajski c. 29 neprekinjeno samo še za mesec april. Nato se podružnica opusti in ne bo več mogoče kupiti po znatno znižanih cenah. Obenem se priporoča, da si ogledate bogato in krasno zalogo pri centrali »Obiačilnice« na Miklošičevi cesti 7.

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Ne kupi!

prej blaga za možko obleko, dokler si ne ogledaš specialno zalogo češkega in angleškega sukna na Miklošičevi cesti 4 v Ljubljani

Josip Ivančič.

Cene tovarniške!

Na veliko!

Največja izbira!

Na malo!

Jack London:

(49)

Burni doživljaji.

Roman z južnega morja

Gotovo mi boste pritrdili, da ni smela izgubljati časa, ako je hotela rešiti Martho. Tiste pečine so prav nerodne in če se morje le malo razburka, bo izbito ladji dno. Posejite tu, kapitan, odpohajte se in prežinite mrzlico iz okostja. Ko se Fliberty vrne, prevzimate seveda zopet nje vodstvo.

Ko je doktor Welshmere odplul na ladji Apostle in ko je odšel kapitan Oleson, da se malo sprehodi v viseči mreži na verandi, je odprl Sheldon Joanino pismo.

Dragi gospod Sheldon! Prosim, odpustite mi, da sem ukradla Fliberty Gibbet. Bilo je neizogibno potrebno. Ladja Martha pomeni za naju vse. Pomislite, dala sem zanj le petinpetdeset funtov — to je dvostopeninsedemdeset dolarjev. Če je ne rešim, pokriki je domačini niso odnesli. Če jo pa rešim, potem je to uspeh za vse življenje. Če je ne rešim, natrpam v obe ladji, v Emilio in Fliberty Gibbet, vse polno najetih črncev. Baš sedaj jih rabimo na Berande bolj kot vse drugo.

Prav lepo vas prosim, nikar se ne jezite name. Dejali ste, da ne smem novačiti z ladjo Fliberty — torej tega ne storim. Pojdem najemati z ladjo Emilio.

Danes dopoldne sem kupila dve kravi. Oni trgovec v Nogi je umrl na mrzlici in jaz sem jih kupila od njegovega družabnika, ki se imenuje San Willis in ki se je obvezal, da jih odpošlje — brez dvoma z Minervo, ko odpluje v vašo smer. Dovolj dolgo smo že živeli na Berande ob sušenju mleku.

Doktor Welshmere se je dal preprositi, da mi preskrbi par oranževih in citronovih drevesc z misijonske postaje v Ulavi. Pripele nam jih ob prvi priliki na ladji Apostle. Če pripluje parnik iz Sidneya pred mojim povratkom, posejete sladko koruzo, ki vam jo pripelje, med mlado drevje na visokem bregu ob Balesuni. Reka se tam zajeda v breg in zato morate nekaj ukreniti, da ga utrdite.

Iz Sidneya sem naročila tudi nekaj figovih dreves. Doktor Welshmere mi prinese mangrovih semen. Drevesa, ki zrastejo iz njih, so zelo velika in zahtevajo mnogo prostora. Martha je zabeležena s stodesetimi tonami, je torej največja in hkrati najlepša dvojadrnica na Salomonskih otokih. Čitala sem o nekaterih njenih potih in vse ostalo si lahko mislim. Plula bo kot zloje. Če ni vdrla voda vanjo, bodo stroji popolnoma v

redu. Na breg je nasedla le vsled tega, ker stroj ni deloval. Strojnik je odvil parne cevi, da bi odstranil rjo. Seveda se sme delati to le takrat, kadar je ladja zasedrana ali pa če ima dovolj vodnega prostora okrog sebe.

Zasadite vse drevje na dvorišču, tudi če bi morali kasneje odstraniti palme.

In ne posejte vse koruze naenkrat. Med posameznimi setvmi počakajte po par dni.

Ivana Lacklandova.

Otipaval je pismo ter ga gledal in motril na način, kakršnega ni bil vajen. Kako značilno je to, si je mislil, ko je opazoval njene otroške čarke, ki so bile sicer dobro čitljive, skrbno in jasno zapisane, a kljub vsemu deške in nezrele.

Dolgo je gledal njen podpis. Joana Lacklandova. Par navadnih črk in vendar so povzročile, da je začutil v sebi neko praznoto, ki je sladko bolela in se izražala v nejasnih, duševnih izlivih in razkošnem hrepenenju. Joana Lacklandova! Vsakokrat, ko je pogledal njen podpis, so vstale pred njegovimi očmi vizije, ki so jo predstavljale v njenih tisočih razpoloženjih in kretanjah. Premišljeval je ta napisani čudež, dokler se mu ni razodela tajnost ljubezni in ni začutil toplega sočutja z zaljubljenici, ki dolbejo svoja

imena v drevesa ali pa jih pišejo v pesek na morskem bregu.

Nato pa se je vrnil k resničnosti in njegov obraz je okamenel. Baš sedaj je Ivana na pustem obrežju Malaite in na Poonga Poonga, ki sta od vseh najnevarnejših krajev zemlje najhujša, ki sta obljubena z lovci na lobanje, razbojniki in morilci. Za hip mu je prišlo na misel, da bi poklical svojo posadko v čoln in odrinil takoj z ribiško ladjo na Poonga Poonga. Toda naslednji trenutek je že opustil to namero. Kaj bi ji pomoglo, če bi šel tja? Predvsem bi ga sploh odklonila. Potem pa bi se mu smejala in mu rekla, da je prismođa. Ne, njegov ponos mu nikdar ne dovoli, da bi odšel na Poonga Poonga, čeprav mu je šepetalo srce, da bi se neskončno razveselil njenega poziva, naj ji pride na pomoč. To so bile njene lastne besede »priti na pomoč« — »pomagati«; in v mislih jo je videl, kako jih izgovarja.

V njenem samovoljnem postopanju je bilo marsikaj, kar ga je trpinilo. Zgrajal se je v svoji notranjosti, ko si jo je predstavljala sredi med pijanimi telpami, trgovcev in obrežnih razbojnikov na Guvutu. To bi bilo hudo že za poštenega in ponosnega moža — za mlado ženo, za dekle — pa je bilo strašno.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Kapitalisti!

Večja tovarna v Sloveniji, tako vpetljana, da ne more toliko izdelati, kolikor ima naročil, brez konkurence, želi povečati obrat. Potreben kapital 500.000 Din proti vknjižbi ali pristop kot družabnik z osebnim sodelovanjem. Sprejme se tudi inostranski kapital. Uspešno posredovanje se honorira po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod: »Tovarna 125«.

Suhe mavrohe ali smrčke
kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Instrukcije

iz vseh srednješolskih predmetov daje in pripravlja za malo maturo visokošalec. — Naslov pove iz prijaznosti uprava lista.

Listnica

velika za akte iz zelo fine kože, elegantno izdelana, z angleškim ključem, popolnoma nova, se prodaja. Naslov pove uprava.

Matematiko

poučuje profesor. Honorar zmeren. Ponudbe na upravo lista pod »Matematika«.

Fakture inkasira

opomine izvršuju in terjatve vnovčuje s cediranjem Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

Korespondencije

francoske ali angleške v zameno za nemško ali italijansko želi naobrazena gospodična z istotako pod »Medsebojnost« na upravo.

Mesečno sobo

išče novinar. Ponudbe na upravo lista pod »Takoj«.

Kupi se

malo posestvo v bližini mesta Ljubljane, pripravno za obrt. — Ponudbe na upravo lista pod »Kupec«.

Slovnica

za španski jezik iz nemškega Metoda Sauer se prodaja. — Kje, pove uprava.

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znanka

Grilzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana

Banka vodenju brezplačno. Večletna garancija.

Delavnica za popravila

Na voljo Telefon 913 Na malo

19 let

priznane, »Larucin« pilule najsigurnejše ozdravijo kapavico (Tripper). — Dobiva se po vseh lekarnah po 20 Din škatljo. Po pošti razpošilja lekarna Blum, Subotica.

Mlad pomočnik

ki je dovršil učno dobo v trgovini z mešanim blagom s prav dobrim sprječevalom, zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče mesto pomočnika v dobrodušni trgovini bodisi v mestu ali pa na deželi. Naslov: Fr. Svare, Pesnica.

Poznanstvo

s starejšo simpatično samostojno gospodično do 40 let želi gospod v svrhu spomladanske zabave. Cenj. ponudbe tudi z dežele na upravo pod »Hribolazec«.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prelovnega spomenika) ob voči Na malo!

Priporočila potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, lepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago. Telefon 913

Industrijska, obrtniška in trgovska podjetja, ki nudijo popolno varstvo z vknjižbo in z zastavo zalog blaga, iščejo

posojila oz. družabnika ali kupca

Ponudbe sprejema in pojasnila daje

GOSPODARSKA PISARNA, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1.-II.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24

Telefon šte. 560

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Oglašajte v „Narodnem Dnevniku“!

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, poselnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. — Lastna knjižgoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552